

Pirmutinis Darbo žmonių Dienraštis. Išėina kasdien apart nedėdientę.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY

Kaina: Suv. Valst. ir Kanadoj — metams \$7.00; pusei — 3.50; 3 mėnesiams — \$2.00. Kitose šalyse: metams \$9.00; pusei metų — \$4.50.

No. 218.

Telephone 3878 Stago

Brooklyn, N.Y., Sereda, 15d. Rugsėjo (Sept.), 1920

PAVIENIO NUMERIO KAINA 4c. Metai X, Dienr. II.

LAUKUOSE GYVENĄ ANGLIAKASIAI LAIKOSI UNIJOJE

Pakalnėse Pastatytos Lovos Parodo West Virginijos Kasyklų Savininkų Brutališkumą Išvaikyme Šeimynų iš Namų

Angliakasių unija parūpina kius sėtrose, ji taipgi gali sugriauti ir uniją.

Williamson, W. Va., 14 d. rugs. — Ar teko jums kada nors matyti lovas, stovincias laukose? Tai yra labai graudus vaizdas. Šio miesto apilinkėje, išėję į laukus jūs pamatytumėt išvartas angliakasių šeimynas, nevačius pageltusio veido moteris žindančias savo kūdikius, sėdint atvirame lauke, be pastogės. Čionai jūs taipgi pamatytumėt stovincias geležines, be paklojimų, lovas.

Bet tokis vaizdas nėra nei kiek graudingas West Virginijos kapitalistams.

Sulyg šios valstijos konstitucijos ir įstatymų, tos lovos iš išalę, su žindomais kūdikiais, motinos yra joms priklausančioje vietoje. Jų vargingos padėties kaltininku yra šeimynos tėvas. Jisai yra angliakasis ir, jįsai prisirašę prie unijos. Tai, kaip galėjo kompanija kitaip pasielgti, jeigu neišmesti jį laukan kartu su jo šeimyna ir rakandais.

Sis vyras ir 40 kitų, kartu su savo moterimis ir kūdikiais, kadaise gyveno kompanijos namuose, kurie buvo labai prasti, tačiau turėjo sienas ir lubas apsaugojimui rankpelių nuo vėjo ir lietaus. Bet, kad pasenti ir numirti gyvenant tokiuose "palociuose", angliakasis neprivalo įstoti darbininkų unijon. Vienok šie vyrai prisirašę prie unijos ir dabar jie užtai gyvena laukuose, Nolan upės pakraščtyje, kartu su savo 40 šeimynų. Jie gyvena sėtrose, kurias parūpino Suvienytų Amerikos Mainierių Unija.

Sildanties prieš šiltą rudens saulutę, šie sėtrų gyventojai žaliuose Kentucky kalnuose dabar sudaro pikniką. Kuomet šiaur-vakarinis vėjas pradės pūsti ir kuomet baltas sniegelis pradės kristi ant Tug klonies, gruodžio mėnesyje, tada šis piknikas pavirs į ką nors kitą.

Kasyklų savininkai su nekantrumu laukia žiemos. Baldwin-Fels detektivyų šauka nepajėgę sugriauti angliakasių unijos. Federališki kareiviai vietoje suardyti uniją, dar labiau sustiprino ją. Išvartymas šeimynų iš namų privertė angliakasius dar labiau laikytis unijoje. Bet žiema, — tikisi kasyklų savininkai, — yra užtekčiai galinga užmušti kūdi-

nius sėtrose, ji taipgi gali sugriauti ir uniją. Federuotos spaudos štabinis korespondentas Paul Hana rašo New York Call'e: "Aš tik ką apsilankiau šėtrų mieste, kuriame gyvena ištremtieji mainieriai. Man teko matyt ir kalbėtis su angliakasiais ir jų turimim. Skaudus jų gyvenimas. Moterys pusplikės. Viduje šėtrų matosi keletas menkos vertės senų rakandų. Tik tai tiek jie išviso turėjo išsinešti iš kompanijos namų.

"Būtų galima geriau suvaldyti ir pavergti šiuos kalnų gyventojus, jeigu jie turėtų ką-nors daugiau prarasti.

Angliakasiai nenusimė. "Įėjus man kartu su angliakasių organizatorium, C. A. Workman, į vieną šėtrą, mes radome jauną vyrą skaitant mažytę knygelę. Workman, pasveikinęs jį, apsimainė keleta žodžių: — Nesirūpini? Ar ne? — Nelabai, — atsakė jam angliakasis. — Faktiškai, aš taip darau, kaip man čionai liepia, ir nieko kitko nepaisau. Jau trečiu sykiu aš streikuoju ir niekad nesugrįžtu į darbą, kol nesunitaikyta.

— Ar daug vyrų grįžta atgal į darbą, — klausia organizatoris. — Nei vienas, — atsako jam angliakasis. — Atrodo, jog mes visi čionai esame labai patriotiški savo kovoje.

CHICAGOS DARBO FEDERACIJA BOIKOTUOJA KAPITALISTŲ BANKUS

Boikotas taikomas unijinių dirbtuvių priešams. — Tribune mato tame "proletarinę revoliuciją."

Chicago, 14 d. rugs. — Chicago Darbo Federacija vienbalsiai nusprendė perkelti savo fondus iš vietinių kapitalistų bankų į Beparatyvę Valstijos Banką, North Dakotoje. Kapitalistiniai laikraščiai Chicagoje sukėlė baisiausį lermą delei šio nuosprendžio. Chicago Tribune mato tame "proletarinę revoliuciją."

Kuomet buvo debatuoja ma rezolucija, autorizuojanti federacijos fondų perkėlimą, sekretoris Edward Nockels pasakė: "Tšimkite jūsų ypatingus

ir unijos fondus iš vietinių kapitalistų bankų, — nepaisant, jeigu tas reikštų jų subankrutinimą, — ir įdėkite juos į North Dakota banką. Suvienytų Valstijų bankos remia dabartinę neunijinių dirbtuvių kovą prieš organizuotus darbininkus.

"Tokis perkėlimas jūsų pinigų atneš dvėjopą naudą — pagelbės North Dakotos ūkininkams ir darbininkams kovoti prieš kapitalistus ir bankierių sindikatą, kuris bando sutriuškinti jų pastangas pasiliuosuoti nuo kapitalistinio jungo, ir tuo pačiu laiku neleis vartoti jūsų pinigų kovai prieš jus pačius laikę streikų."

Chicago Federacijos prezidentas, John Fitzpatrick, pasakė sekretorių Nockels, sakydamas:

"Jeigu jūs nenorite siųsti savo pinigų į North Dakota, jūs vistiek privalote išimti juos iš vietinių bankų ir pasidėti į saugomą dėžę. Jūsų pinigai bankose duoda jums tik tai 3 arba 4 nuošimčius, o jūsų persekiotojams kapitalistams jie duoda nuo 60 iki 70 nuošimčių."

"Šie pinigai yra naudojami padidimui pragyvenimo reikmenų kainos. Tas reiškia darbininkų vaikams badą ir reiškia, jog jūsų pinigai yra paverčiami į kraujo pinigus."

Sakoma, Chicago bankose dabar randasi unijos pinigų \$22,000,000.

Chicago Tribune sako, tonkiš radikalūs unijos pasielgimai reiškia revoliuciją. "Išėmus kapitalą, dirbtuvės bus uždarytos, algiu mokėstis bus sustabdyta, produkcija sustos, transportacija suirs", sako Tribune, "ligos ir betvarkė užviepsaus. Tuomet iškilis proletariato revoliucija."

40 MILIONŲ CHINIEČIŲ GALI NUMIRTI BADU

Tėvai nuodina šeimynas ir pardavinėja dukteris.

Pekin, 14 d. rugs. — Bado padėtis Chih Li, Honan ir Shantung provincijose yra aršesnė, negu abelnai buvo tikėtasi. Stokos maisto gilinės pavojus užėmė net 90,000 ketvirtainių mylių ir paliėčia apie 40 milijonų gyventojų. Apskaitliuojama, jog kovai prieš badą ir pašėlposi fondui vidutiniai reikalinga \$200,000,000, o tiek daug pinigų dabartinė valdžia nepajėgė parūpinti.

Prezidentinis mandatas įsakio finansų ir vidurinių reikalų ministeriams kooperuotis su civiliais gubernatorialiais bado paliestose provincijose įsteigti ryžių ir kviečių sandėlius, kurie parūpintų maistą žemiausia kaina. Vienok šios įstaigos mažai reiškia. Amerikos ir

kiti svetimšaliai diplomatai organizuoja tarptautinį pašėlposi komitetą.

Daugelyje Kinijos kaimų tėvai nuodina savo šeimynas, kad išsigelbėti nuo bado. Bėgančios šeimynos priiša savo vaikus prie medžių, kad negalėtų jie sekti. Padėtis pasibaisėtina. Merginos pardavinėjamos po \$100.

LENKAI TRAUKIASI ATGAL LIETUVIŲ BRASTOS APIELINKEJE

Wrangelis visiškai sumuštas

London, 14 d. rugs. — Lenkai traukiasi atgal Lietuvos Brastos fronte, sulyg oficialės Maskvos telegramo, gautos Londone pereiname nedėdientyje. Pranešimas sako, rusų armijos okupavo naujai sudrūntintas pozicijas ties Būgo upe.

Generolo Wrangelio pietinė ekspedicija tapo visiškai sunaikinta, sulyg šio pranešimo.

BRITANIJOS TRILYPĖ SAJUNGA BANDO ISVENGTI ANGLIAKASIŲ STREIKO

London, 14 d. rugs. Trilypės sąjungos (angliakasių, gelžkeliečių ir transporto darbininkų) komitetas, šiandien paskutiniu sykiu bandys išvengti angliakasių streiką, kuris yra nuspręsta paskelbti 25 d. rugsėjo.

Lloyd George ir kabinetas pereiname nedėdientyje vis dar buvo priešingi angliakasių reikalavimui numatinti savo šalyje parduodamosios anglies kainą.

Valdžia aiškina, jog tai yra politinio klausimo dalykas. Ji bijosi suteikti organizuotiems darbininkams politines privilegijas tokiu viešu keliu. Sako, darbininkai privertė Britanijos valdžią permąstyti politiką linkui Rusijos, ir dabar nori mokinti politikus.

Sir Herbert Horne, Darbo ministeris, pereiname nedėdientyje pasakė, jog streikas yra neišvengiamas.

Lordas Birkenhead, stambus kasyklų savininkas, išleido atsisaukima "į publiką" pareikšdamas, jog numazinimas anglies kainos iki \$3.55 ant tono, yra "absoliučiai negalima daiktas". Jisai sako, Britanijos gyventojai dabar gauna angli už mažiausią kainą; kasyklų savininkai pasidarosau pelną tik tai iš eksportuojamos anglies.

Britanijos valdžia sakosi imsis žiaurių priemonių prieš streikierius, jeigu angliakasiai išėitų į streiką. Kapitalistų spauda parodo, jog valdžia jau seniai rengiasi sutikti šį streiką.

TRANSPORTACIJA, BET NE ANGLIAKASIAI, BŪS KALTA UŽ ANGLIES STOKĄ

Indianapolis, Ind., 14 d. rugs. — Transportaciniai neparankumai, bet ne angliakasiai bus kaltinami, jeigu šią žiemą Amerikoje žmonės neturėtų anglies, pasakė čionai savo prakalboje Ellis Searles, Suvienytų Amerikos Angliakasių laikraščio redaktorius.

Searles sumušo visus užmetimus, būk tai angliakasiai yra atsakomybėje už galimą anglies stoką. Jisai sako:

"Kiekvienas šeiminkas šaukiasi anglies, ir kiekvienas jų puolasi ant angliakasių, būk tai jų kalte gali pritrūkti šią žiemą anglies. Jie sako, jeigu mainieriai dirbtų, tuomet užtektų anglies, bet jie nedirba.

"Suvienytų Valstijų geologinis raportas, datuotas 4 d. rugsėjo, parodo, jog 1919 metuose, iki 28 d. rugpjūčio šios šalies mainieriai iškasė 297,713,000 tonų minkštosios anglies. 1920 metuose, iki 28 d. rugpjūčio, jie iškasė 347,106,000 tonų minkštosios anglies. Reiškia, 1920 m. jie iškasė 50,000,000 tonų anglies daugiau, negu 1919 m., vienok žmonės skundžiasi anglies stoka.

"Kas gi atsitiko su šiuo 50,000,000 tonų anglies perviršiu? 1919 metais taipgi užtektinai buvo iškasta anglies.

"Kuomet žmogus apsvarskita apie šią padėtį, negalintikėti, jog kas nors yra negerai anglies išvežiojime. "Kietosios anglies kasėjai parūpino 3,000,000 tonų anglies šiais metais daugiau, negu pereinuose metuose."

Reiškia, angliakasiai parūpina anglies netik užtektinai, bet dar su perviršiu. Dabar tik tai transportacijos viršininkų pareiga yra prižiūrėti, kad šioji anglis būtų tinkamai išvežiota po visus miestus, norint apsaugoti Amerikos gyventojus nuo kuro stokos ir žiemos šalčių.

MEKSIKOS MOTERYS STREIKUOJA.

Mexico City, 14 d. rugs. — Moterys darbininkės išėjo į streiką iš šienikų dirbtuvės, Pueblėje.

Šis streikas pažymėtinas todėl, kad jisai yra pirmutiniu Meksikos moterų darbininkų streiku.

PREMJERAI DISKUSUOJA ITALIJOS DARBININKŲ REVOLIUCIJĄ

Unijų Konfederacija Tariasi Milane Delei Generalio Streiko. — Laukiama Greito Nuosprendžio

Paryžius, 14 d. rugs. —

Francijos premjeras Millerandis tariasi su Italijos premjeru Giolitti, mieste Aix-Les Baines. Svarbiausiu jų susirinkimo tikslu yra diskutuoti ekonominę Italijos padėtį. Millerandis suteiks Italijos premjerui franciųjų valdžios pažvalgas kaslink dabartinio socializacijos plėtojimosi visoje Italijos šalyje, be jokio pasipriešinimo iš valdžios pusės.

Sakoma, Millerandis nori suformuoti tvirtą lotinų bloką del savitarpinio ekonominio ir politinio pasinaudojimo. Sprendžiama, jog šis Millerando planas nepavyks, kadangi Giolitti bijosi Italijos darbininkų pasipriešinimo.

Pranešimai iš Milano sako, jog Darbo Konfederacijos pildančiojo komiteto nariai savo susirinkime tariasi kaslink paskelbimo generalio streiko. Daugelis narių yra priešingi šiam žygiui. Kilo dideli ginčai ir diskusijos, tačiau, tikimasi, jog nuosprendis bus padarytas bėgyje 24 valandų. Neprigulmingas darbininkų ir jų vadovų veikimas parodo, jog generalio streiko paskelbimas gali būti populiariu.

Atsisako transportuoti kareivius.

Gelžkeliečių sindikatas susirinkime Bologne, nusprendė parodyti savo solidariskumą streikuojantiems metalo darbininkams, atsisakant transportuoti traukiniais policiją arba kareivius šiaurinėn Italijon.

Kuomet šie įsakymai tapo išsiuntinėti, gelžkeliečiai tuojaus atsiliepė. Traukinys važiuojantis iš Rymo į Milaną tapo sustabdytas. Garvežio darbininkai atsisakė važiuoti iki vienas vagonas pilnas kareiviais tapo atkabintas ir paliktas. Kitų tinkamai išvežiota po visus miestus, norint apsaugoti Amerikos gyventojus nuo kuro stokos ir žiemos šalčių.

Sandėlių darbininkai nesiliauja gelbėję metalo darbininkams. Jie pristato žalią medegą, kurios darbdaviai bandė neduoti. Darbininkų Taryba Palermo mieste pereiname nedėdientyje užėmė sandėlį, kuriame buvo keliolikos milijonų lyrų verpūtės žaliosios medegos. Pasitarimai su metalo dirbtuvių savininkais tęsia-

si, bet mažai yra vilties, kad darbdaviai nusileistų. Iš kitos pusės, darbininkai tebėra aktyvėje užgriebti dirbtuvių kontrolėje ir niekas nebando prieštarauti jiems.

TAPINTOJAI ISLEIDINĖS SAVO LAIKRAŠTĮ.

Seattle, Wash., 13 d. rugs. — Šiaurvakariinių miestų tapintojai savo konferencijoje čionai nubalsavo įsteigti mėnesinį laikraštį, kuris rūpintis jų reikalais.

IS BOLSEVIKŲ VEIKIMO VILNIUJ.

("Eltos" pranešimai). 20 d. rugpjūčio komunistai sušaukė profesinių sąjungų suvažiavimą. Tame suvažiavime išskūrė profesinių sąjungų biuras.

19 d. rugp. Vilniuj įvyko didelis komunistų mitingas. Daug kalbėtojų atvyko iš Rusijos. Buvo ir III Internacionalo kongreso (suvažiavimo) narių. V. Kapsukas karštai kalbėjo prieš lietuvių valdžią. Be Kapsuko, kalbėjo R. Rasikas, Bekeris ir dar vienas amerikietis lietuvis.

Vilniaus komunistų spauda užgindėja gandus, būk komunistai norį imti kariuomenėn Lietuvos piliečius. Tie gandai kilę del to, kad ligišiol buvo reikalauta visų registruotus.

Bolševikai suėmė 35 žmones, daugiausiai pirklius.

Bolševikai veža iš Vilniaus Vismano, Butkausko, Žukausko ir kitas spausdėves. Suareštuotas buvęs Vilniaus diecezijos administratorius, kanauninkas Michalkevičius. Be to, suareštuota kunigas kanauninkas Kukta. Daryta krata pas vyskupą Matulevičių.

UZSMAUGĖ IR APVOGĖ SENUTĖ MOTERĮ.

Toledo, Ohio, 11 d. rug. — Nežinomas vagilis užpuolė W. H. Simmons, 77 metų amžiaus senutę moterį perėjo ketvergo naktį ant gatvės, užsmaugė ją ir pavogęs jos deimantus vertės \$10,000, paėgė.

Matomai, vagilis buvo tos minties, kad seni žmonės deimantų nenešiotų, bet atiduotų jaunesniems. Kuomet jam senutė greičiausiai, priešinosi ir aiškino, jog 70 metų amžius nedaro puošimuisi skirtumo, beširdis užpuolikas sustiprino savo argumentą žmogžudišku parmatu.

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ

Published by

Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.
Every day, except Sunday, at 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone Stagg 3878.

Yearly subscription rates in U. S. \$7.00; foreign countries — \$9.00

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the act of March 3, 1879.

Valdiškos Įstaigos ir Darbininkai

Nelabai seniai laikraščiai kasdien rašydavo, kad Amerikoje mokytojai ir mokytojos meta savo darbus ir eina kitur dirbti. Nuolatos buvo nusiskundimų, kad radinėse ir vidurinėse mokyklose trūksta mokytojų. Vakacijų bei atostogų laikų tu nusiskundimų jau nesimatė, bet atostogos pasibaigė, prasideda mokytojų sezonas, ir vėl bus kartojama ta pati istorija, vėl bus dejuojama, kad nėra mokytojų, kad senieji meta savo užsimimus ir bėga į kitas įstaigas darbuose. Kame priežastys, kad trūksta mokytojų? Priežastys paprastos — valdiškos įstaigos moka mažas algas, ir todėl mokytojai bėga kitur darbo ieškoti.

Dabar panašūs apsišaukimai jau kitose šakose — ai pašto. Šioje įstaigoje darbininkams ne tik mažai moka, bet dar juos visokiais būdais varžo, draudžia organizuotis, prigulėti prie unijų ir t. t. Paštų darbininkai buvo pareikalavę pakelti algų, bet jų reikalavimai liko atmeti — algų nepakėlė. Darbininkams kito kelio neliko, kaip tik mesti darbą ir kitur ieškoti užsiėmimo. Ir jie taip daro. Nuo pradžios šių metų iki šiam laikui užsigrąžavo apie 20,000 patyrusių paštų darbininkų. Paliko tik senesnieji darbininkai, kurie jau neturi vilties čia gauti darbą ir tie, kurie tikisi dasigauti iki pensijos. Į patyrusių darbininkų vietas priimami nauji, nepatyrę ir dar tu užtektinai negaunama.

Ir štai veikia kasdien laikraščiuose matoma nusiskundimų, kad abelnas pašto patarnavimas nekam tikęs, kad korespondencijos suvelinamos, kad į redakcijas ir kitas panašias įstaigas laikraščiai tik sykį savaitėje atvežami, tuo tarpu pirmiau laikraščius išnešiodavo sykiu su laisvais. Vadinasi, paštuose apsišaukia betvarkė. Mat, darbininkai, nelabai brangina vietas, todėl mažai kreipia domos į darbą. Antra, daug yra nepatyrusių darbininkų, kurie tinkamai ir negali darbą atlikti; pagaliau ir tų pačių trūksta, todėl darbas užsivelka.

Bet augstesnė administracija nesirūpina šita dalyką pagerinti. Washingtono ponai nei nemano pakelti darbininkams algų ir sykiu pareikalauti iš jų padaryti darbą teisingai. Mat, apšvietos ir pašto įstaigos politikoje lošia mažą rolę. Čia prisieina rūpintis laivyno, armijos ir kitais reikalais. Prisieina žiūrėti, kad gerai būtų apmokami šnipai ir kftos panašios įstaigos. Prisieina visuomenės pinigų dideles sumas skirti visokiems departamentams, vedantiems kovą prieš radikalus. Prisieina žiūrėti, kad Palmerio agentai būtų užganėdinti ir kad jie nepradėtų bėgti iš darbo, kaip kad dabar bėga mokytojai ir paštų darbininkai.

Is kitų skyrių, iš slaptosios policijos, iš Palmerio žinybos darbininkai nebėga ir todėl administracijai mažai apėina, kad tokiose įstaigose, kaip švietimo ir pašto bėga darbininkai ir kad iš tos priežasties visuomenė turi nesmagumų. Ir kaip čia bėgs iš kitų įstaigų, kuomet ten pinigų nesigailima. Pav., tik vienas Creel'io biuras valdžiai, arba, geriau sakant, visuomeni lėšavo virš aštuonių milijonų dolerių. Na, o kokią naudą iš to biuro turėjo visuomenė? O kiek tokių biurų buvo ir kiek jų dabar randasi!

Buvo laikai, kad darbininkai veržėsi į valdiškas įstaigas, bet dabar iš jų jau bėga. Buržuazinė valdžia nepaiso tų darbininkų, kurie atlieka visuomeni naudingą darbą, bet rūpinasi tais, kurie stovi ant sargybos už kapitalistų reikalus. Tų valdiškų įstaigų darbininkai išnaudojami nei kiek nemažiau, kaip privatinėse kapitalistinėse įstaigose. Todėl valdiškų įstaigų darbininkai privalo organizuotis ir bendrai su visais darbininkais kovoti už pagerinimą savo ir visų darbininkų būvio. Tik tada darbininkai bus geriau apmokami ir neišnaudojami, kada jie savo rankose turės valdžią — paims į savo rankas visą galę. Pakol kapitalistų rankose bus valdžia, patol darbininkai bus išnaudojami, nepaisant, ar jie dirbs privatinėse įstaigose ar valdiškose įstaigose. Pervedimas administracijos iš vienos buržuazinės partijos rankų į kitos buržuazinės partijos rankas darbininkų padėties nepagerins nei per nago juodumą.

MESKIME RADIKALIZMĄ

(Pabaiga)

Radikalai mūsų tarpe.

Radikalų yra tas mūsų draugas, kuris gina vieną mūsų principą, o kitus tuo tarpa peržengia; yra tas, kuris tempia gumine virvute tarp savo draugų, vadinamas juos oportunistais, ar

kitais tokiais žodžiais, džiaugiasi mūsų programu, o pats, apsisukęs, šaukia "nenuilstančią" kovą prieš negerus unijų vadovus — kovą, kurią tas pats programmas vadina oportunistiška, reformistiška! Tai radikalų šaknis!

Radikalų yra tas, kuris džiaugiasi, kad jų kolonijose draugai gerai juda delto, kad nėra inteligentų, ir apsisukęs eina rengti savaitę

nį pikniką, balių ar koncertą, o darbininkškos apšvietos, susipratimo nesėja. Kovą su inteligentija — tai proletariškas radikalizmas, o tie kovotojai save vadina revoliucionieriais. Radikalų yra ir tas "inteligentas", kurs darbininkus vadina "negratomais", o pats nepripusieda prie jų "gramotnumo" pakylėjimo.

Vienas "atsižymėjęs" kalbėtojas ir, turbūt, manęs esąs atsižymėjęs rašytojas kartą rūgojo kitiems draugams rašytojams — redaktoriams, kam jų pajaukia "negratomnu" vadinę, o nepamokina, nepataria, kaip tapti "gramotnu"; bet baigiant pasikalbėjimus, gavęs progą ištarti paskutinį žodį, iškilmingai pareiškė, kad gramatika neišganys darbininkų. Ten, tame susirinkime, buvo ir vadinamų darbininkų (ne vieni tik vadinami inteligentai ten buvo). Taip rodės, kad tas draugas norėjo įsigerbt darbininkams, rodėsi lyg demagogiška taktika buvo panaudota. "Nemokančiam taisyklings rašyti gal ir patiks toks mano pasakymas, o kartų patiksiu ir aš pats", — taip rodėsi buvo pamislyta to draugo.

Pareiškimas "gramatika neišganys", nors ištartas labai rimtu gyminiu ir rimtu akcentu, bet gi yra nonsensas, nesuomone. Lygiai taip galėtum sakyti, kad Markso-Engelso "Komunistų Manifesto" skaitymas neišganys. Gali sakyti: žinojimas unijizmo neišganys, praėities revoliucijų studijavimas neišganys, taip pat neišganys žinojimas to, ką dabar kapitalistai tariasi viešai ir slapta veikti ir ką jau veikia prieš darbininkų klesą. Joks, kad ir didžiausias, pavienis žinojimas — nekėjimas neišganys darbininkų klesos, jeigu josios kovotojai, josios avangardas kitus žinojimus ignoruos (nepaisys), arba nesistengs visuose klausimuose kiek galint daugiau žinojimo įgyti ir taji platųjį savo apsišvietimą po plačiąjį minią skleist. Tas draugas, sakydamas: gramatika neišganys, išreiškė radikaliską išmintį, bet revoliucionierišką nesuomone. Jeigu būtų buvus kada nors mūmuse, arba tame susirinkime, apie kurį čia eina kalba, tokia nuomone, jog darbininkams reikia tikta išmokt gramatikos ir bus jie išganyti, tai tada toks ano draugo pareiškimas būtų tikęs. Būtų jis tuomi sukirtęs tokią neišmintingą, siaurą nuomone, kuri atsiduoda radikalų kvapsniam. Tuo tarpu tokios nuomonės mūmuse niekuomet nebuvo ir nėra, todėl tas jo pareiškimas parodė, kad jis pats kvepia dar radikalų kvapsniam.

Kam reikalinga karo padėtis? Savo laiku Latvijoje buvo paskelbta karo padėtis. Dabar, besibaigiant karo padėties laikui, vidaus reikalų ministeris kreipėsi į apskričių viršininkus klausdamas, ar nėra laikas nuimti karo padėtį. Šiuo klausimu kauniškė "Lietuva" ve kę rašo: "Viršūninių viršininkų klausimas, išskyrus vieną, pareiškė, kad karo padėties nukė-

ninkui mokintis gerai skaityt, kad suprastų jis pats ir kiti gerai suprastų, ką jisai skaito; nereikia mokėti taisyklings rašyti, — kam to reik, juk nebūsi inteligentų? Intelligentai už tavę viską parašys ir paskaitys. Bet inteligentai pajaukia mus, kad negramotni, geriau išvengkime jų; laimė ir sutikimas mūsų darbininkų organizacijoj gyvuoja delto, kad inteligentų neturime!

Tai kokį mišinį daro radikaliskos nuomonės!

Sistema viską daro.

Nekartą girdime sakant: išsuk iš visuomenės arba valdžios mašinos bent vieną šriubelį ir visa mašina sustos. Toks radikaliskas pasakymas gali tikt mechaniškai, bet ne sociologui. Mašina negyva; žmonių organizacija — gyva mašina. Vieną šriubelį ištraukus, arba vieną šaknį išknisus, blogoji tvarka (sistema) nesustos bujujus. Reformistai tikta mislija tokiu būdu visą surėdymą permaintyti; ar tai jie būtų atgaleiviai, ar radikalai — visi prie to paties tikslo, sužiniai ar nesužiniai, eina.

Marksisistas negali jokiose aplinkybėse sakyti, kad užtenka vieną kokią bjaurią šaknį išnaikinti ir visa blogoji visuomenės sistema pagaliau bujujus. Marksisistas negali atumesti, arba nepaisanciai mostelti ranka, kal-

bant apie vieną darbininkų klesos susipratimo sistemos šriubelį, kad ir tokį menką, kaip mokėjimas skaityt ir rašyt.

Visa darbininkų klesos liuosavimosi sistema, visa jų susipratimo mašina reikalinga, nė vienos dalelės neišmetant, vartoti prieš didžiulę jų pavergimo sistemą. Situodvi sistemos labai komplikuotos, daug reikia žinojimo, reikia politikinio-visuomeninio proto, plačiai apimančio proto, o ne radikaliskų smegenų. Visko sykiu negalima įgyti, bet neprivalome siūlyti vieną kokią dalyką nuodugnai sužinoti, o kitus visus palikt savivo nežinioje, kad paskui galėtumėt pradėt kitą kokią vieną šaknį studijuot! "Visko po truputį" — toks turėtų būt obalsis vidutiniai susipratusių darbininkų. Visko po truputį, nieko neapleidžiant, lavinkimės visame, kas mums reikalinga; pasilavinus elementariuose mūsų apšvietos dalykuose, užkopsime ant augštesnio laipsnio, ir taip bus: visko po truputį; visko po daugiau.

Mes nesame visuomenės reformistais, taigi neturime būti ir savo proto reformistais: jį visą turime lavinti kartu, o ne lopyti vieną jo dalelę, kuomet kita — dykų pelyja iki prakiura, kad vėl būtų kas lopyti.

Meskime radikalizmą!

B.

LAIKRAŠČIŲ IR GYVENIMO APŽVALGA

INTELGENTAI IR VALDININKAI STREIKLAUŽIAUJA.

Rygoje streikuoja uostų darbininkai. Matomai ten streiklausių gauti jau negalima. Paprastai Rusijos inteligentai ir valdininkai juodo darbo bijo labiau, negu šuo šalto vandens, vienok kauniškėje "Lietuvoje" randame sekamą žinutę:

"Su streikuojančiais Latvijų Rygos uosto darbininkais nesusitarta. Rugpjūčio 13 d. buvo paskirtas abiejų pusių pasitarimas darbo ministerijoje, kuri imasi tarpininkauti. Danguoje stovi 12 laivų. Rugpjūčio 12 d. kai kuriuos laivus pradėjo nukrauti savanoriai kariškiai, inteligentai ir valdininkai."

Vargas, kada inteligentams ir valdininkams prisieina streiklausių, kuomet negalima gauti streiklausių darbininkų tarpe.

KAM REIKALINGA KARO PADĖTIS?

Savo laiku Latvijoje buvo paskelbta karo padėtis. Dabar, besibaigiant karo padėties laikui, vidaus reikalų ministeris kreipėsi į apskričių viršininkus klausdamas, ar nėra laikas nuimti karo padėtį. Šiuo klausimu kauniškė "Lietuva" ve kę rašo: "Viršūninių viršininkų klausimas, išskyrus vieną, pareiškė, kad karo padėties nukė-

bausti. Vėliau balsuota streiko tęsimo klausimą. 38 dirbtuvės balsavo vėl darbai pradėti, gi 6 buvo prieš."

Nors žinioje nepasakyta streiko priežastys, bet iš viso turinio aiškiai matosi, kad Klaipėdos darbininkai buvo streikan išėję ne del ekonominių reikalavimų, o grynai del politinių. Ir tik kada gubernatorius pažadėjo komunistų nebausti, peržiūrėti dalyką tų, kuriuos francūzai iš Klaipėdos ištrėmė ir patraukti atsakomybėn politikos direktorį, darbininkai sutiko grįžti darban. Čia mes nematome ekonominių reikalavimų nei šešelio. Ir šis darbininkų streikas parodo, kad vietos darbininkai jau pilnai susipratę ir išvien eina su komunistais.

DIEVO TARNAI BĖGA PASKUI KAPITALO TARNUS.

Kunigai sakosi esą dievo tarnais ir jiems neapeina žemės turtai; jie tarnauja dievui ir žmonėms. Bet kada bolševikai artinosi prie Vilniaus, kada lenkų imperialis tai — kapitalo tarnai pamatė pavojų ir leidosi bėgti, tai ir dievo tarnai, spjovę Kristui veidan ir palikę jį bažnyčiose, išdūmė paskui kapitalo tarnus. "Vilniaus Aidas" ve kę rašo:

"Komunistams besitariant daug mūsų vyskupijos kunigų metė savo darbą. Jo Ekscelencija Vilniaus vyskupas D-ras Jurgis Matulevičius Vilniaus miesto parapijas, likusias be kunigų, aprūpino laikinai šiuo būdu". Toliaus nurodoma, kokie kunigai į kurias bažnyčias nukurti. Vadinasi, kunigams kapitalas yra brangesnis ir už dievą, kurį žmoneliams taip perša.

DEPORTUOJA LIETUVIUS.

Kauno "Lietuva" rašo: "Oficialiu Jungtinių Valstybių valdžios pranešimu, šie lietuviai, Amerikoje gyvena, varomi iš Amerikos kaipo negeistini piliečiai: 1) Al. Kalvaitis, 2) Stasys Vazėnas (kadangi jo tėvai dabar gyvena Rusuos, tai jis deportuojamas į Rusus), 3) Jonas Berinkas, 4) V. Dambrauskas, 5) Stasys Domeika, 6) Stanislovas Balčiūnas, 7) Baltrus Delelūnas, 8) Povylas Krucas, 9) Justinas Gustaitis, 10) Kazys Sobutis, 11) Bronius Mackevičius, 12) Jurgis Grybas, 13) Juozas Kijauskas Aukštulaitis ir 14) Juozas Petruskas."

Apie deportavimą šių asmenų pas mus nebuvo pranešta. Veikiausiai Jungtinių Valstybių valdžia apie tai pranešė Lietuvos valdžiai, nes "Lietuvoje" ir pasakytas "Oficialiu Jungtinių Valstybių valdžios pranešimu". Iš to išeina, kad vietos valdžia stengiasi slapta deportuoti tuos, kurie jai išrodo nepageidaujamais šioje šalyje.

IR RASIKAS VILNIUJE.

"Lietuvoje" randame iš Vilniaus korespondenciją, kurioje pasakyta:

"Vakar (17 d. rugpjūčio) Vilniaus miesto bolševikų įgula padarė didelį mitingą, visa brigada... Daug kalbėtojų atvyko iš Rusijos, III Internacionalo kongreso nariai iš Petrogrado. Kapsukas kalbėjo karštai prieš Lietuvos valdžią, rodydamas ranka į tą vietą, kur buvo susirinkę lietuviai, šaukė: Šalin Kauno valdžią... Kalbėjo ne vien Kapsukas, bet ir Rasikas".

Iš pirmesnių pranešimų mes matėme, kad drg. Rapolas Rasikas, taikos komisijose su Estonija ir Lietuva, buvo skirtas kariniu eksperto reikalavimų nei šešelio. Ir šis darbininkų streikas parodo, kad vietos darbininkai jau pilnai susipratę ir išvien eina su komunistais.

ČAIKOVSKIS "DARBUOJASI".

Čaikovskis, buvęs Rusijos šiaurinės respublikos galva, dabar randasi Paryžiuje ir ten su visais kontr-revoliucionieriais varo savo darbą. Kada Sov. Valstybių prezidentas paskelbė savo notą apie nepripažinimą Tarybų valdžios ir apie nedalinimą Rusijos, tai Rusijos kontr-revoliucionieriai iš Paryžiaus pasiuntė Jungtinių Valstybių prezidentui sekamą kablegramą:

"Rusu politinės delegacijos Paryžiuje jungtinė delegacija, taipgi Dono, Tersko, Astrachanijos kazokų delegacijos ir Ukrainos nacionalis komitetas skaito savo pareiga pranešti p. prezidento žiniai mūsų pilną užsiganėdintumą ir gily atsidavimą dalei jo paskutinės notos Rusijos dalykuose.

"Nepripažinimas Tarybų valdžios ir neleidimas suskaldyti Rusiją, yra tie principai, kuriuos išpažįta Pietinės Rusijos visi gyventojai. Jungtinių Valstybių pono prezidento tartas žodis, sunkioje de Rusijos valdandoje amžinai pasiliks visų Rusijos žmonių atmintyje, kaip Jungtinių Valstybių žmonių išreiktas tikrai draugiškas jausmas. Iš savo pusės mes užreikšdame prezidentui, kad nei Rusijos, nei Ukrainos žmonės nei kazokija neišleis iš rankų ginklo patol, pako bolševikų priespauda nebus panaikinta visoje Rusijoje, kuri (Rusija) atgims ant naujų federatyvių pamatų, kurie jai padarys galinga, teiks taikų socialę teisybę piliečiams ir laisvę visoms tautom, kurios ją (Rusiją) sudarys."

Po šita kablegrama pas rašo: narys rusų politinio delegacijos — N. V. Čaikovskis; atstovas Dono, Tenko ir Astrachanijos kazokų, pirmininkas Dono atstovų — V. Charlamov; pirmininkas Ukrainos nacionalinio komiteto Paryžiuje — K. Markotun.

Taigi social-revoliucionie

rus Čaikovskis prisiekia net prieš p. Wilsoną, kad jo žmonės kovos patol, pakol visoje Rusijoje nebus panaukinta bolševikų priepaūda. Bet mes manome, kad greitai laiku Rusijoje neliks nei vieno kontr-revoliucionieriaus ir p. Čaikovskis su savo sėbrais, kuriuos jis atstovauja, galės ginklus pasiėmę važiuoti šunims šėko pjauti. Tuomet, be abejo, tie ponai atliks naudingą darbą del savo žmonių, negu kad dabar atlieka.

A. P. L. A. Reikaluose

22-ros kuopos žodis.

A.P.L.A. 22-ra kp. laikytame savo mėnesiniame susirinkime 5 d. rugsėjo, po num. 33 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y., visapusiškai apsvarsčiusi paduotus 1-mos kp. įnešimus, priėjo prie sekancio išvedimo:

- 1) "Kad visi nariai, prigulintieji į A.P.L.A. antrą skyrių ir gaudami \$14.00 pašelpos, turi mokėti mėnesinių duoklių \$1.50, vietoje dabar mokamo \$1.00, nes tas skyrius neša nuostolį."
- 2) "Kad visi nariai, prigulintieji į A.P.L.A. pirmą skyrių posmeritinės gaunanti \$150.00, mokėti pagal amžį, dalinant ant mėnesinių mokėjimų sulęšiai lentelei:
 - Nuo 18 iki 25 m. 15c. mėn.
 - Nuo 25 iki 30 m. 20c. mėn.
 - Nuo 30 iki 35 m. 25c. mėn.
 - Nuo 35 iki 40 m. 30c. mėn.
 - Nuo 40 iki 45 m. 35c. mėn.

Ant antro skyriaus \$300.00 posmeritinės dviguba mokeskis pagal tą pačią lentele. Imant tiktai iki 40 metų, nes į antrą skyrių senesni negali prigulėti. (Mūsų supratimu nepriimami komisija.)

Sulęg tokių mokėjimų mes pasiūsuosime nuo tų dolerinių mokesčių.

P. S.— A.P.L.A. pirmą kuopą, matydama tą visą nedatektų, tuose skyriuose ir suprasdama, kas to viso esti priežastimi, paduoda tuos sumanymus del parėmimo visoms A.P.L.A. kuopoms ir kartu pastebi, kad į posmeritinės fondą mokesčis bus mokamos pagal tą amžį, kada narys yra prisirašęs į A.P.L.A. Pavyzdžiui, jeigu narys yra prisirašęs 18 metų amžiaus ir dabar jis yra 31 m., tai jis mokės ne 25c, bet tik 15c. kas mėnuo."

Šitą įnešimą mes viršminėtos kuopos nariai netik kad atmetė, bet kartų ir nutarėme parašyti į organą "Laisvė", kad ir kitos kuopos atmetų, arba, kaip bus leidžiama per referendumą, kad balsuotų prieš tą įnešimą, nes jis yra netikęs. Netikęs štai del ko:

- 1) Pagal tokią pašelpą \$7.00 savaitinė pašelpa ir \$150.00 posmeritinės, tai jau yra perdaug mokėti po 85c. mėnesinių duoklių, nes tokios didelės mokesčios nėra jokioje pašelpinėje draugijoje.
- 2) Kaslink ekstra dolerinių mokesčių, tai jeigu yra reikalas, tai mokame, nėra — nemokame; tą priedermę kiekvienas supranta ir nuo jos neatsisako.

rinių mokesčių yra gana gūdriai sutaisytas. Gal būti nei Washingtono ligonis gudriau nesugalvotų. Tiesa, kaip kurie pasiūsuos, nes jiems išpuls ant metų tik po \$1.70 mokėti posmeritinę, visai neatsižvelgiant į tai, kad kiti turės mokėti net po \$4.10, nors jie bus ir abeji to paties amžio. Toks skirtumas bus tik delto, kad pirmieji turėjo progą pirmiau prisirašyti prie draugijos.

Čia nepasiliuosavimas, bet išnaudojimas kitų narių, kurie vėliau prisirašė prie A.P.L.A. Draugijos.

Toks įstatymas mūsų draugijai yra kenksmingas, nes jis uždarytų duris į mūsų draugijai naujiesiems draugams ir tie patys vieni kitus išnaudotų. Juo labiau, jis kenksmingas kad mūsų draugija yra pirmieji.

Todelei mūsų kuopa pataria visiems draugams balsuoti prieš tą įnešimą.

Kuopos įgalota komisija:
A. Bilda,
M. Liepus,
V. Skodis.

Korespondencijos

MOTERŲ DARBUOTĖ.

NEWARK, N. J.— Rugsėjo 5 d. čia atsibuvo L.M.P.S. 1-mo rajono konferencija. Delegacijai buvo 15. Pirminkė buvo patersonietė Jonikienė. Sekretoriavo Petrikenė. Konferencija buvo vedama nepertvarkiausiai, ir tas buvo del priežas ties nesugabumo pirm. Tariai padaryti šie: Nutarta surengti L.M.P.S. Agitacijos Savaitę ir 2. nutarta paaukoti \$25.00 Lietuvos darbininkų apšvietai per škotijos draugų, isteigtą fondą. Taipgi buvo įnešimas paaukoti "Moterų Balsui" \$25.00. Įnešimas nupuolė, motivuojant tuo, kad "M. B." išdas dar gerai stovis.

Labai smagu yra matyti, kad mūsų draugės moterys taip gražiai moka savo reikalus apsvarstyti ir jos suranda, kur reikalinga būtinai yra jų pagelba ir kur be tos pagelbos da galima apsieiti. Čia pasirodo moteris sugabesnėms už vyrus, jos supranta, kad tikrasis Lietuvos darbininkų judėjimas turi būti remiamas ir neatidedamas ant kitų, kaip kad vyrai sako: "Kam, girdi, mums čia klapatintis su Lietuvos darbininkų judėjimo pagelba, ir kam rankioti centus, kuomet Rusija į vieną valandą gali padaryt šimtus tūkstančių, uždedama diržą ant pinigų dirbamos mašinos."

Vieną dalyką reikia pastebėti apie Newarko moterų apšvietimą. Kuomet kitų miestų draugės suvažiuavę svarsto apie savo reikalus ir abeina apie darbininkų judėjimą, tuomet newarkietės sėdi sau ramiai namie, jom visai mat nesvarbu. Jeigu ne Staneliene ir Buziutė (jos nebuvo delegatėmis) būtų buvę, tai konferencija nebūtų mačiusi nei vienos newarkietės progresistės. Sarmata Newarko progresistėms. Nieko nebūtų galima sakyti mūsų progresistėms, jeigu jos nieko neveikia, arba neįmano kaip veikti, bet kad nors kitom duotų ir nekildytų veikti. Bet ne. Jeigu mes neveikiam, tai ir kitos turi neveikti. Vėgklesnės narės iš vietinių yra šios: A. Buziutė, Staneliene, Bindokienė, A. Bečienė ir K. Arminienė. Pastafosios dvi šį miestą yra aplei-

dė, pirmutinės trys tebėra ant vietos ir kiek galint darbuojasi, o ypatingai Buziutė, kur tik ją nepatiksi, tai žiūrėk ir kiša "M. B." Matyt, mūsų progresistėms nekurioms nepatinka toks darbavimasis. Paleidžia paskalas, kad Buziutė neistiki- ma. Ir ar žinote, kuom tą jos neistikimybę remia? Ogi tuom, kad su socialpatriotu vaikinu drauguja. Apie tą neistikimybę raportuoja rajono valdybai, kad apsižiūrėtu, kad Buziutė špųs neiškirštų, nes ji buvo rajono išdininkė. Žinoma, rajonas, gavęs tokias informacijas ir patikėjo tam, pareikalaudamas Buziutės užsistatyti 200 dol. kaucijos, kuomet pas ją radosi rajono pinigų vos 10 dol. Buziutė atsisakė nuo išdininkės, suprasdama, jog tai daroma del neušitikėjimo jai.

Su Staneliene irgi panašiai pasielgta. Rajonas buvo išrinkęs ją, kad išimtų čarterį del L.M.P.S. New Jersey valstijoje ir vėliau atšaukė ją, paduodamas kitai tą darbą atlikti. Čia ir paskleistas neušitikėjimas, tai vis iš pačių newarkiečių tar-

R. Muragas.

MUSŲ DRAUGAI

Laiškas Broliui.

(Pabaiga).

—Juozai,— sako jis.— Ar tu dar tiki, kad mes esame vagys ir norime jums apvogti? Ar tu dar pyksti ant mūsų, kad aplankėme jūsų senąją bakuzelę?

Patylėjęs valandėlę, jis užklausė:

—O kur tavo motina, kur seselė Marcelė, kur broliai?

Aš nejučiuomis ranka parodžiau į lovą, kur gulėjo mūsų motina su vyresniuouju marčios berniuku.

—Teta,— puolėsi Olius prie lovos, nu- traukęs senus skarmalus nuo motinos, po kuriais jinai buvo palindusi, kad pasikavo- jus nuo nelabųjų bolševikų.— Teta!— jis šaukė.— Ar tu nepažįsti maneš? Aš esu Klimo Olius, tas pats Olius, kuris pas tave praleisdavo Kalėdas ir kitas šventes, kuomet būdavो liuosas nuo darbo. Aš esu tas pats Olius, kuris su tavo Petruku tarnavo nieksui Bradauskui, tam siurbėlei, pas kurį mano mylimi gimdytojai sveikatą prarado ir be laiko mirė!...

Olius pradėjo bučiuoti motinos rankas. Aš, nesijausdamas, nuėjau ir pašaukiau brolienę iš kamaraitės. Paskui, nors su sarmata, liepiant ir Marceli išlysti iš užkalkalo.

Ok, broli! kaip mes buvome apgauti su visokiomis kalbomis apie bolševikus! Jie visai nėra tokie, kaip žmonės kalba apie juos. Visi draugiški ir mandagūs. Kalbasi tik su biednais gyventojais. Ir visi patarnauja mums, biedniokams. Netikėk, mylimas Petrutai, jei tau sakys kas ką nors blogo apie bolševikus. Pasakyk į visiems amerikiečiams, kad tik bolševikai yra mūsų draugai. Taipgi netikėk nei mano lais- kams, kuriuose aš rašiau tau apie raudon- gvardiečių vagystes. Suplėsyk juos! Raudon- gvardiečiai ne tik nieko nevagia, bet dar duoda mums!

Rytojaus dieną, po pamaldų, kuomet žmonės ėjo iš bažnyčios, prie šventorio du- rų stovėjo Olius su daugeliu kitų raudon- gvardiečių karevių. Olius, pasilipęs ant akmenėlio pradėjo kalbėti žmonėms.

—Visi bežemiai ir mažžemiai drau- gai, eikite į prekivietę, vidurin miestelio, ten mės apkalbėsime savus reikalus, nu- spėsime atatinamus planus, kuriais tu- rėsime vaduotis įsteigimui savo valdžios, darbininkų ir kaimiečių tarybų.

Daug žmonių nenorėjo nei klausyti jo tos kalbos. Vieni sako, jis nori nusivesti į prekivietę ir ten šaudyti visus, kiti sako apvogt. Tačiau, drąsesni nepaisė nieko, nuėjo. Buvo sueję visi Bradausko dvare bernai ir kumečiai. Jie netikėjo, kad bolševikai juos apvogtų, nes gerai atsiminė Olių. "Jis buvo teisingas ir doras, kuomet tarnavo tame dvare, tai netikime, kad da- bar jis būtų toks jau nuožmus", sakė jie.

po, tai vis del užvydėjimo. Daug aiškinti nereikia. Rajo- no konferencija pamatė kame- dalykas ir suprato, kad jos per- daug lengvai patikėjo klaidin- goms paskaloms apie tas drau- ges. Taipgi pamatė, kas dar- buojasi del moterų reikalų dar- bu, ir kas liežuvii sėdint prie pečiaus. Tai taip yra su Ne- warko progresistėmis.

"L." Koresp.

Red. Atsakymai

J. MARKEVICIUI, So. Boston, Mass.— "Visą šeimyną suareitavo" neaiški, be aiškių faktų ir skaityt- jams bus nesuprantama. Todel ne- talpinsime.

Telephone 2261 Greenpoint.
J. Levandauskas
GRABORIUS
272 Berry Street
BROOKLYN, N. Y.

VIETINIAI PRANEŠIMAI
C. BROOKLYN, N. Y.— Lietuvių Darbininkų Choras rengia koncertą 17 d. spalio, 1920, Labor Lyceum, Brooklyn, N. Y. Meldžiame nieko ant tos dienos nerengti. Komitetas.

Šiuoni pranešu visiems brookly- niečiams, jog visiems gerai žinoma fotografijų galerija J. Benson'o jau perėjo į mano rankas. Todel visais reikalais kviečiu atsilankyti, nes imu fotografijas kuogeriausiai.
A. KLIMAS,
328 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
(218—219)

Telephone 2360 Greenpoint
LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS
MOTIEJUS KICHAS
127 Bedford Ave. BROOKLYN, N. Y.
Tarpe North 4-tos ir 5-tos gatvių.

TAISAU
mūrinu, pleisteriuoju, cementuuoju ir pentenu. Savo darbą gvarantuuoju kainos prieinamos. Duodu rodą, dyka ant reikalavimo važiuoju ir toliau. Be kiale kreipkitės vntiškai ar laišku.
FRANAS GRAZYS
Gyvenimo vieta:
227 Leonard St., tarpe Grand ir Power St., Brooklyn, N. Y.

Telephone 7867 Main.
LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS
Nufotografuoja ir nupilevoja visokius paveikslus įvairiausiomis spalvomis. Atnauji- na senus ir kra- javus ir sudaro su amerikoniškais. Darbą atlieka gerai ir pi- gliai. Kreipkitės šiuo adresu:
JONAS STOKES
173 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

LIAUDIES DAINOS.
Rinkinėlis darbininkiskų dainų ir eilių, tinkamų deklamuo- ti. Ši dainų-deklamavę knygėlė seniau buvo plačiai žino- ma, bet dabar niekur nebegau- nama.
Pas mus dar užsiliko kelioli- ka tų knygelių ir dabar jas iš- parduoame. Deklamuotojai, dabar paskutinė progą ta kny- gelę įgyti! Kaina 25c.
J. BARKUS,
Box 129, General P. O.
New York, N. Y.

KURSAS NUPUOLĖ
Tai geriausia dabar siūsti pin- gus į Lietuvą.
Pasai grįžimui Lietuvon, Lai- vakortės, pasitikimas ir pal- dėjimas ant laivo. Padarymas visokių dokumentų. Rašydami pridėkit 2c. stampą.
Pinigus siuskite per Money Order.
P. MIKOLAINIS
53 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. 2320 Greenpoint

J. GARSVA
Graborius (Paderininkas) LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS (šbalsamoja ir leidžia numirti ant visokių kapinų).
Parsimdar Automobilius ir Kar- tas Veselijoms, Krikštynoms ir šiai pasivažinėjimams.
Ofisai: 231 Bedford Ave., 254 Prant St., Brooklyn, N. Y. C. Brooklyn, N. Y.

LIETUVISKA AUTOMOBILIŲ MOKYKLA IR DIRBTUVĖ
L. Tychnevičius & Co.
Lietuva ir Amerika reikalauja: Soferių ir Mechanikų.
Išmokiname pilnai apie automo- bilų mechanizmą: Išardymą, pat- taisyimą, sutatymą, važinėjimą, visokių plėnų; taipgi duodame lek- cijas apie elektriką. Mokiname už prielama kainą. Gvarantuojame

Išmokinti kiekvieną ypata — Jau- ną, seną, vyrą ar moteris. Už- imkome grynai lietuvišką kursą angliškai lietuvišką kursą. Po- baigos mokslo išduodame diplo- mas ir rekomenduojame soferių mechnikui darbą nuo 35 iki 60 dolerų savaitę. Mokiname dien- mis ir vakarais. Mokykla atidaro nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro. Nėdijomis nuo 1 iki 2 val. po- pietų. Gvarantuojame diplomas ir laisnius. Plaktenių informacijų re- kalaukit pas prof.
Tychnevich Auto School
601 E. 17th St., NEW YORK CITY, N. Y.
Telephone Stuyvesant 5408.

DIDELIS KONCERTAS

MISHA FERENZO

Rengia gerai žinomas dainininkas
MISHA FERENZO
Padedant geriausiems artistams

Ned., 26 Rugsėjo-Sept., '20

Labor Lyceum

949 Willoughby Avenue, Brooklyn, N. Y.

Pradžia punktualiskai 3:30 val po pietų

Įzanga: \$1.00, 75c. ir 50c.

Nepraleiskite nei vienas šio puikaus koncerto.

Tikėtai gaunami šiose vietose: "Laisvė", 455 Grand St.; John Girles, 170 Grand St.; J. Martinaitis, 157 Grand St.; "Vienybė Lietuvosn", 193—197 Grand Street.

VIETINĖS ŽINIOS.

Liet. siuvėjų nepaprastas susirinkimas.

10 d. rugsėjo atsibuvo 54-58 siuvėjų skyrių susirinkimas. Žmonių susirinko gana daug, nes "Laisvė" buvo pranešta, kad bus delegato rinkimas, Brooklyno siuvėjams tas yra labai svarbu. Siuvėjų įsitikinimai labai navatni: vieni delei bedarbės kaltina delegatą, kiti sako, generalis ofisas negerai veikia. Tokiu būdu delegato rinkimuose susirenka labai daug siuvėjų. Paprastuose susirinkimuose nei pusė tiek nesusirenka.

Susirinkimo pirmininku išrinko I. Matiošaitį, pėgelbininku Briedį.

Pirmas klausimas buvo apie šelpimą J. Perkūno. Po karštų ginčų, nutarta paaukuoti jam \$200.

Svarstyta mažųjų dirbtuvėlių klausimas. Pasirodė, kad dabartinės bedarbės priežastimi gali būti veisimasis mažųjų "šapukų". Visos tos "šapukės" nepriklauso prie unijos. Tose dirbtuvėse dirbdami darbininkai uždirba menką užmokesnį, o dar kaip kokios dirba gėngvėmis; labai senoviška sistema. Šioj gėngvėj jau yra prasižengimas taip dirbti. Tas klausimas beveik visiems aiškus, kad smulkiosios dirbtuvės blėdingos organizuotiems darbininkams. Nutarė visus jų darbininkus išsukti streikan. Kur bus matoma galima, priimti prie unijos, kurių nebus galima — panaikinti.

Delegato rinkimo klausimas buvo karštas. Tuli "davė vėjo" net dabartiniam boardui, kodėl jis nerinko liepos mėnesy, bet saivališkai laukė, vilkdamas rinkimus su visuotiniais rinkimais. Beveik vienbalsiai nutarta, kad boardas šauktų susirinkimą ir rinktų delegatą.

Svarstyta apie Kairaičio dirbtuvės darbininkų peržengimą unijos principų. Šis dalykas taip įkaitino susirinkimą, kad reik plačiau apie jį pabriežti.

Sustojus siuvėjų darbams, sustojo ir pas Kairaitį. Kairaitis vaikščiodamas bedarbės laike, pasakojo savo darbininkams, jeigu girdi, dirbs Kalpokas ir Bekampienė, jis laikys dirbtuvę uždarys, nors ir neturi laiko. Tuli šiaudiniai unijistai nusigando. Bet prabėgus kiek laiko, Kairaitis atidaro dirbtuvę, darbininkai susirenka. Susirenka ir Kalpokas su Bekampiene. Kairaitis Kalpoką priima, bet Bekampienės nepriima į darbą, darydamas įvairius užmetimus. Susisaukia šapos susirinkimą. Darbininkai nubalsuoja, kad Bekampienė tegul apleidžia Kairaičio dirbtuvę. Unijos valdyba, matydama, kad kas tokio yra, ėmėsi už darbo. Ir privertė Kairaitį priimti Bekampienę į darbą. Tuom priėmimu į darbą tuli darbininkai labai įsižeidė, kad unija, nežiūrinti jų nutarimo. Nors taip kalbėjo daug, bet smarkesni iš jų buvo trys: Jenkaitis, Pauliukevičius ir Guraitis. Susirinkimas išklausęs tuos visus tris žmones, nutarė, kad Jenkaitis ir Pauliukevičius turi lankytis per šešis mėnesius ant kožno siuvėjų susirinkimo. Susirinkimas todėl tokią lengvą bausmę nuskyrė tiems žmo-

nėms, kadangi, matoma, jie nežinojo unijos principų.

Guraitis gavo skaudesnę bausmę, jį prašalino iš dirbtuvės.

Toliau keletas tarimų buvo ir apie mūsų laikraštį "Darba". Delko centras nešaukia ant egzaminu redaktorių, kuris buvo nominuotas. Tam dalykui siuvėjai išrinko komisiją.

Taipgi išrinko komisiją su rengimui masinio susirinkimo klausime, kaip pagelbėti Rusijai medikamentais.

Tai tiek iš siuvėjų susirinkimo.

Darbai Brooklyne dar labai menkai eina; labai daug siuvėjų nedirba. Kai kurios dirbtuvės pradeda dirbti, bet ir vėl sustoja. Priežastimi bedarbių yra daug visokių nesusiipratimų siuvėjų dirbtuvėse.

Kurie siuvėjai; manotė važiuoti į Brooklyną darbo įieškoti, dar pakęskite, nes čia yra bedarbė.

U. Korespondentas.

Aukuojuosiems susirinkime

Rubsiuviams, Brooklyne

Brangūs Darbininkai: Maloni jūsų užuojauta — krūtinėj, ir \$25 ant rankų. Labai-labai brangu ir nuostip džiauisiu.

Siurpu priimti auką, Geradėjai, prisipažįstu. Juk neužsitarnavau, ir per beviltį likimą atsisteiti gal negalėsiu. Bet kad jūs, net save skriausdami, aukuojate vien varde žmognylystės brangu tuomi labiau.

Ačiū, Jūsų del Teisybės, J. Perkūnas.

Galima pamatyti gerus koncertus.

New Yorko dienraštis "Globe" rengia gerus koncertus dovanai, be įžangos. Tokie koncertai įvyksta seredomis, vakarais, De Witt Clinton Hall, kampas 59-tos gatvės ir 10-tos ave. Prasideda 8:15.

Šį vakarą bus pirmutinis koncertas šiame sezone. Be kitų dainininkų dalyvaus Olga Carrara, Chicago Opera Association dainininkė, Hipoliti Lazaro, Metropolitan Opera Co. dainininkas ir kiti.

Jau penktas metas kai panašūs koncertai yra duodami.

Teisėjas atsisakė tartis su Gompersu.

Teisėjas Julius M. Mayer, tasai kapitalistų bernas, net su Gompersu atsisakė tarties kaslink B. R. T. darbininkų streiko. Jis nenori kalbėtis nei su unijos bosais, nei su pašaliniais asmenimis. Mat šiam gaivaliui pavesta rūpintis sutvarkymu šio streiko, tad jis ir "rūpinasi".

Gubernatoris Simth pasisūlino patarpininkauti užbaigimui streiko, taipgi jis manė pakviesti Gompersą, Vahey, teisėją Meyer ir B. R. T. galvą Garrisoną. Tuomi gubernatoris tikėjosi priėti prie kokių nors konkluzijų, tačiau veltui buvo jo manymas.

Kuomet darbininkai susipras,

tai tokie ponai, kai viršminėtas teisėjas, atsimins savo darbus.

Yonkers Lietuvių Tamsumas.

Rugsėjo 5 d. įvyko autingas pašelpinių draugysčių. Jis nebuvo tokis, kaip kad yra išvažiavimai į miškus pasilinkaminti, pasikalbėti, pasidžiaugti gamtos gražumu, bet jie prisivežė degtinės, tai ir linksminos. Kaip jau išuštino rugalą, pradėjo daryti atakas ant kits kito. Nusidaužė sau veidus, nusibraizė nosis, susidrasikė netik vyrai, bet ir moterys.

Draugai darbininkai, laikas jau pabusti. Perstokite nuodinė savo protus ir kitų protus. Yra keli draugai susipratę, tad sutvėrkim L.D.L.D. kuopą, platinim susipratimą tarpe nesupratusių. Skaitykim geras knygas, gerus laikraščius!

Naujas Yonkerietis.

Skebų aukos.

Ačiū kapitalistų pasiryžimui sulaužyti darbininkų streiką, ačiū nusamdyimui nemokančių operuoti gatvekaris žmonių, pereitą subatą tapo sužeista 86 asmenys ir vienas užmuštas. Nelaimė įvyko netoli Prospect parko ant Malbone gatvės, kur 1918 metais, streikuojant taip-pat šiems darbininkams, buvo užmušta 92 asmenys ir sužeista 200.

Sakoma, B. R. T. gatvekaris įsižeisė daužė Flatbush ave. gatvekarin ir ten pasidarė didžiausias sumišimas. Iš apiejininkų ligonbučių ambulansai pribėgę rinko sužeistus žmones ir gabeno ligonbučiuosna, o skebai, motormanas ir konduktoris tapo sumiti. Tai aukos skebų, aukos šitos tvarkos.

Šalin ją nuo žemės kamuolio!

"Velnio gauja" pavogė kunigo rūbus, bet kodėl nepavogė paties kunigo?

"Velnio gėngė" pavogė kun. Straton'o pamokslinius rūbus. Tasai žmogus yra baptistų bažnyčios smarkiu kunigu. Ne tik jo rūbus pavogė, bet taip-pat ir jojo moters drapanas išsinešė, palikdami nuogas komodes ir purvus kambariuose.

Ir ši vagystė jau trečia. —Du sykiu anksčiau šioji velnio gėngė apvogė mano namus, sakė kunigėlis. — Sykj išėidama, paliko ugnį namuose, norėdama sudeginti mano šeimyną, tačiau dievas išgelbėjo nuo to.

Jis sako, toji velnio gėngė norėjo pasiimti ir jį, bet ačiū jo smarkumui, jis išliko.

Svarbus pranešimas.

Šiuomi pranešam, kad mes užlaikome puikią svetainę, kurioje būna šokiai šiais vakarais: Seredos, Subatos ir Nedėlios. Muzika graina kas vakaras. Įžangos nereikia mokėti. Todėl kviečiame visą jaunomenę atsilankyti, nes galėsite dykai puikiausiai pasilinkaminti ir pasižokti prie geros muzikos.

Šokiai tęsis per visus metus.

KULIS BROS. 33 Clermont Ave., Maspeth, N.Y.

PAJIEŠKOJIMAI

JIESKAU gero kambario pas lietuivus. Apmokėšiu gerai. Pranešite į "Laisvės" ofisą.

Pajieškau savo giminių: Petro ir Juozapo Butavičių, pabelna iš Lietuvos nuo Skapiškio, Kauno rėdybos; pirmiaus gyvena Chicagoj. Turiu svarbų reikalą apie Lietuvos dalykus. Malonėkit atsišaukti.

Antanas Ignotavičia, 211 R. Road Ave. Bridgeport, Conn.

Pajieškau Zenono Nadzaikos ir Adomo Nadzaikos, abu Vilniaus gub. Traku apskr. Kašėtų kaimo. Zenonas buvo atsišaukęs į "Laisvės" ofisą, bet nepaliko adreso. Meldžiu prisijusti adresa, ar esu jūsu pažįstamas iš Lietuvos.

A. Nadzeikis, 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.

PARDAVIMAI

PARSIDUODA nauja Singer mašina, gera proga pirkti; galima matyt vakarais.

M. A. 19 Scholes St., Brooklyn, N. Y.

PARSIDUODA KARCIAMA po num. 33 Clermont Ave., Maspeth, N.Y. Yra didelė salė, kuria galima išrandavot del šokių, balių ir t. t. Priežastis pardavimo — laikau du bižnū.

J. KULIS, 33 Clermont Ave., Maspeth, N. Y. (217-222)

PARSIDUODA grosernė labai gero ir lietuviais apgyventi vietoj. Pardavimo priežastis — esu paliesęs ir noriu pasišėsti. Parsiduoda labai pigiai. Atsišaukite į "Laisvės" ofisą, gausite antrašą. 455 Grand St., Brooklyn.

(217-219)

PARSIDUODA geri formišiai, gera proga pirkti.

S. Cepinskas, 180 Ten Eyck St., 1-mas floras, Brooklyn, N. Y.

PARSIDUODA formišiai del 4 rūmų. Gera proga pirkti, nes pigiai parduosiu. Galit matyt bile kada.

G. Bronis, 127 N. 4th St., 3rd floor, Brooklyn, N. Y. (215-220)

CUNARD LINE S. S. SAXONIA

Išplauks Spalio (October) 30 d.

PLYMOUTH — CHERBOURG — HAMBURG

Klauskit informacijų pas autorizuotus agentus

Cunard Linijos.

LIGA AR SVEIKATA?

Ar sutinki nešti tą sunkią ligos našta, kuri naikina tavo įvegas ir energiją ir gamina dirvą dar sunkesnęms ir pavojingesnėms ligoms? Ar sutinki nustoti visus gyvenimo smagumus, kuriais gėrisi pilnai sveiki žmonės?

Jeigu esi nusimines, jog niekas negali tau pagelbėti, tai kodėl neatieji pas mane? Mano ilgas metų patyrimas pagelbsti visiems, kuriems kiti atakė pagelba. Mano 24 metų patyrimas leidžia pasekmingai gydyti Chroniskas, Kraujo, Nėrvų ir Nepaprastas Vyrų ir Motėrys Ligas. Jeigu kiti negalėjo Jus išgydyti, nemanykite, kad ir man nepasiseks. Kad iširti ligos pobūdį, būtina reikalinga ligonį atskančiai išegzaminuoti, tuomet tik galima pradėti gydyti. Reikintai esant, išegzaminu juoatydiuasiai šlapumą ir spaudulius. Egzaminavime man pagelbsti didelės, moderniškos elektros mašinos, kurių tarpe randasi ir X spinduliu mašina. Pagydu greitai ir be skausmo. Šiu laikų mokslai ir elektros instrumentai suteikė sveikata šimtais, išvengiant operacijų. Jeigu negalėsiu pagelbėti, tą aš ir pasakyšiu. Ateik pas mane šiandiena, neatidėliok, nes tas buna pavojinga.

Pasekmingai gydu Nosies, Gerklės, Plaučių, Pilvo, Žarnų, Kepenų, Inkstų, Pūslės, Odos, Nėrvų ir Kraujo Ligas; Reumatizmą, Galvos Skaudėjimą ir tt. Atmintinė, kad kokia liga nesirgite, ateikite pas mane pasitarti. Pasitarimas ir egzaminavimas DYKAI.

Ofiso Valandos: DR. LEWIS Nedėliomis: Nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro. Nuo 10 ryto iki 2 po pietų 120 E. 29th Street (netoli Lexington Ave.) New York, N. Y.

BAMBINO

Vaikai myli jį! Jie prašo daugiaus!

Jis užlaiko vidurius geroj tvarkoj. Jis vaikus padaro linksmais ir sveikais! Susideda iš tyriausių sudėtinųjų ir neturi savjį nuodingų dalių. Saugus, užtikimas, vidurius paliosuojantis vaistas! Veikia greitai-maloniai.

Pirm negu pirkti, žiūrėk, kad "Bambino Lėša" paveiklas būtų ant pakelio.

50c. vaistinyšose arba 60c. su persiuntimu, užsisakant nuo išdirbėjų: F. AD. RICHTER & CO., Bush Terminal Bldg. No. 5, BROOKLYN, N. Y.

VINCAS J. DAUNORA
APTEIKORIUS
TIKRA LIETUVIŠKA
APTEIEKA
LIETUVIS PAS LIETUVI
229-BEDFORD AVE.
SAMPSONNORTH 4729 GATVĖS

Sugedę dantys -- suirus sveikata!
Neapleiskite Savo Sveikatos! Ateikite ir DYKAI išegzaminuokite Savo Dantis.

Savo darbą gvarantuojame.

Taisome ant išmokesčio.

Drs. H. & J. Zasuly
Chirurgai-Dentistai
257 South 2nd St., Kamos Havemeyer Brooklyn, N. Y.
Antras ofisas: 182 Flatbush Ave., kamp. 5th Ave., Brooklyn, N. Y. Du blokai nuo Pacific St. "subway" stoties ir du blokai nuo Atlantic Ave., "subway" stoties.

Tuojaus gaukite naujausj "Laisvės" leidinį

SOCIALIZMO BESIVYSTYMAS IS MOKSLO I VEIKIMA

Parašė KAROLIUS RADEKAS.

Tame veikale trumpai, bet reikiškai nuvėidėmas socializmo besivystymas iš utopijos į tvirtai pamatuotą mokslą, o paskiau ir į veikimą tikramjame gyvenime.

Knygėlėje peržvelgiama socializmo istorija nuo pat jo paskelbimo K. Markso dėsnuose. Nurodoma, kaip tasai grynas Markso mokslas buvo klastuojamas įvairių pašalinųjų elementų, kurie aiškino jį taip, kaip jiems geriau patiko, iškraipydami tikrąją to mokslo mintį.

Toliaus nurodoma, kaip kapitalizmo augimas ir jo kova prieš darbininkus privedė prie šlugime visus minėtų socializmo reformuotojų įsivaizdinimus ir privertė darbininkų klėsą nuo jų atsikratyti. Parodoma, ko išmokino darbininkus pasaulinė karė ir Rusijos revoliucija; kokiū būdū tapo priartinta socialė revoliucija ir kodėl jinal Rusijoje priėmė Tarybų valdžios formą, ir t. t.

Ši knygelė būtina turėti perkaityti kiekvienas darbininkas, kad įgyti aišką supratimą apie vistantį socializmo gyvenimą.

Knygutės kaina 25c.

Gaunama "Laisvės" knygyne, 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.

NAUJAS IŠRADIMAS

Nors ir pleiskanų galvoj randasi ir plaukai slenk, tai visū nereikia nustoti vilties ir pasileicavoti plikiams.

VYRAI IR MOTERYS, ar jums jau yra žinoma, kad tapo išrasta gyduolė prasalinimui pleiskanų ir sulaikymui plaukų slinkimo?

JIESKOK PAgELBOS, KUR GALIMA RASTI Sen-Rayto Hair Tonic (plaukų tonikas), tai yra vėliausias išradimas ir pasekmingiausia gyduolė nuo pleiskanų ir plaukų slinkimo. Be to dar, sustiprina plonėjancius plaukus, padaro juos labai švelniais ir briliantavai blizgančiais.

[SITEMYK! Zemiau pasirašiusi kompanijė absoliutiškai gvarantuoja Sen-Rayto Plaukų Toniką, jog jis greitai ir visiškai prasalina pleiskanas ir sulaiko plaukų slinkimą.

VISUOMET reikalaukite Sen-Rayto Plaukų Toniką pas barberius ir aptiekose arba pirkite iš agentų. Gražaus formato, šamni 8 oz. (pusė svaro) bonkute parsiduoda už \$1.00; 4 oz. — už 60c.

Išbandymui jo gerumo, iškirpkite šį kuponą, pažymėdami savo vardą ir adresą ir įdėkite 10c. vertės stampų padengimui persiuntimo laiš, o mes prišigsime sampalą.

THE SEN-RAYTO COMPANY
4617 Wade Park Ave., Cleveland, Ohio.

Gerbiami! Atuomi auz pristunesiu jums 10c. vertės stampų, uz kurias atlošėkite pristigti man sampalą GVARANTUOTO SEN-RAYTO PIAUKŲ TONIKO.

Vardas _____
Adresas _____
Miestas _____
Valstija _____

NAMAI IR FARMOS

Ant pardavimo muriniai ir mediniai namai su dideliu pasirinkimu, mažū įnešimu ir prieinamiausia kaina, Brooklyno mieste ir visuose priemiesčiuose: East New York, Jamaica, Maspeth, Ridgewood, Greenpoint, Flatbush, So. Brooklyn ir Cent. Brooklyn.

1 fam. — nuo \$1,000 iki \$10,000; imokėti ant \$1,000 nuo \$150 iki \$300
2 fam. — \$1,800 iki \$10,000 6 fam. — \$3,800 iki \$18,000
3 fam. — \$2,500 iki \$18,000 8 fam. — \$4,000 iki \$20,000
5 fam. — \$3,500 iki \$15,000 20 fam. — \$11,000 iki \$80,000

Budavojame namus ir duodame morgičius ant namų. Kas per musų prirodymą perka, nieko nemoka mums ir aprūpiname teisingai.

Ant pardavimo 200 farmų su triobomis ir gyvuliais apie New Yorką, Jersey, South Island ir kitose valstijose, kur geriausias žemės, prie girių, vandens ir musų tautos apgyventa. Parduodame su mažū įnešimu ir lengvu išmokėjimu.

B. ZINIS REALTY CO.
BRANCH OFFICE:
420 LORIMER STREET (pagal Grand Street) BROOKLYN, N. Y.
Tel. 8929 Stagg.